

תולדות – הידיים ידי יעקב

1. רמב"ן בראשית כז, יב.

ואני תמה איך לא פחד מהכר הקול, וכל בני אדם נכרים בקולם! ...אם סתם בני אדם מכירין כן, מה יהיה ביצחק החכם והבקי להכיר בין בניו שתהיה לו באמת טביעות בקול?

2. בראשית כה, כב-כו.

ויתרצצו הבנים בקרבה ותאמר: אם כן למה זה אנכי? ותלך לדרש את ה'. ויאמר ה' לה: שני גוים בבטן ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר. וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה. ויצא הראשון אדמוני כלו כאדמת שער ויקראו שמו עשו. ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב... ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים.

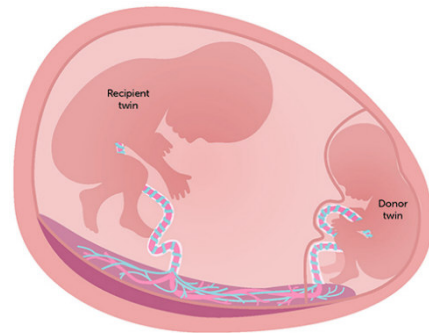
3. כוזרי, מאמר ראשון, מז

מימות אדם ושת ואנוש עד נח, עד שם ועבר אל אברהם יצחק ויעקב עד משה. ואלה מפני התחברותם היו לב אדם וסגולתו, ולכל אחד מהם היו בנים פקליפות, אינם דומים לאבות ולא התחבר בהם הענין האלהי, ונמנה המנין לאלה האלהיים והיו יחידים ולא רבים, עד שהוליד יעקב אבינו שנים עשר שבטים כלם ראויים לענין האלהי, ושבה האלהות בקהל רב ובהם היה המנין.

4. רבינו בחיי בראשית מח, ה

ידוע כי שני בנים הנולדים תאומים כל אחד ואחד, אבל יעקב ועשו היה הפלא הגדול כי יצירת שניהם היתה בשליא אחת.

5. תסמונת מעבר דם בין עוברים (Twin-to-twin transfusion syndrome או Ttss)

6. בראשית רבה סג, י.

"ויגדלו הנערים" רבי לוי אומר: משל להדס ועצבונת שהיו גדלים זה על גבי זה, וכיון שהגדילו והפריחו זה גותן ריחו וזה חוחרו, כך כל י"ג שנה שניהם הולכים לבית הספר ושניהם באים מבית הספר, לאחר י"ג שנה זה היה הולך לבתי מדרשות וזה היה הולך לבתי עבודת כוכבים.

7. בבא בתרא טז ע"ב

אמר רבי יוחנן: חמש עבירות עבר אותו רשע, באותו היום, בא על נערה מאורסה, והרג את הנפש וכפר בעיקר וכפר בתחיית המתים, ושט [ביוה] את הבכורה.

8. בראשית כה, כח-לד

וַיֵּאָהֶב יַצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צִיד בְּפִיו וַרְבֵּקָה אֶהְבֶּת אֶת יַעֲקֹב. וַיִּזְד יַעֲקֹב נָזִיד וַיֵּבֵא עֵשָׂו מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵינָף. וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל יַעֲקֹב: הֲלָעִיטָנִי נָא מִן הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה כִּי עֵינָף אֲנִכִּי עַל כֵּן קָרָא שְׁמוֹ אֲדוֹם. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: מִכְרָה כְּיוֹם אֶת בְּכֻרְתְּךָ לִי. וַיֹּאמֶר עֵשָׂו: הִנֵּה אֲנִכִּי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה זֶה לִּי בְכֻרָה? וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: הַשְׂבָּעָה לִּי כְּיוֹם, וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת בְּכֻרְתּוֹ לְיַעֲקֹב. וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וְנִזְיד עֲדָשִׁים. וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֵּי וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹז עֵשָׂו אֶת הַבְּכֻרָה.

9. בראשית כז, יח-כו

וַיֵּבֵא אֶל אָבִיו, וַיֹּאמֶר: אָבִי. וַיֹּאמֶר: הֲנִנִּי. מִי אַתָּה בְּנִי? וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל אָבִיו: אֲנִכִּי עֵשָׂו בְּכֻרְךָ, עֲשִׂיתִי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי קוֹם נָא שָׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידִי בְּעִבּוֹר תִּבְרַכְנִי נִפְשֶׁךָ. וַיֹּאמֶר יַצְחָק אֶל בְּנוֹ: מָה זֶה מֵהֶרֶת לְמַצֵּא בְּנִי? וַיֹּאמֶר: כִּי הִקְרָה ה' אֱלֹהֶיךָ לְפָנַי. וַיֹּאמֶר יַצְחָק אֶל יַעֲקֹב: גִּשָּׁה נָא וְאִמְשֶׁךָ. בְּנִי הֲאֵתָה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אִם לֹא? וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל יַצְחָק אָבִיו וַיִּמְשָׁהוּ, וַיִּקַּל קוֹל יַעֲקֹב וְהִיָּדִים יָדֵי עֵשָׂו. וְלֹא הִכִּירוּ כִּי הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו אֲחִיו שְׁעֶרֶת וַיִּבְרַכְהוּ. וַיֹּאמֶר: אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו? וַיֹּאמֶר: אָנִי. וַיֹּאמֶר: הֲגִשָּׁה לִי וְאָכְלָה מִצִּיד בְּנִי, לְמַעַן תִּבְרַכְךָ נִפְשִׁי. וַיִּגַּשׁ לוֹ וַיֹּאכַל וַיֵּבֵא לוֹ יֵין וַיִּשְׂתֵּי. וַיֹּאמֶר אֵלָיו יַצְחָק אָבִיו: גִּשָּׁה נָא וְשָׁקָה לִי בְּנִי. וַיִּגַּשׁ וַיִּשְׁק לוֹ וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ, וַיֹּאמֶר: רֵאָה רִיחַ בְּנִי כְּרִיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בָּרַכְוּ ה'.

חוש השמיעה	"הקל קול יעקב", "הנני... קום נא... כי הקרה ה' אליהיך" (סגנון דיבורו של יעקב)
חוש המגע	"ואמשיך בנני... וימשהו... והידיים ידי עשו", "ושקה לי בנני... וישק לו"
חוש הטעם	"ואכלה מציד בנני... ויאכל ויבא לו יין וישת"
חוש הריח	"וירח את ריח בגדיו... ריח בנני כריח שדה"

10. Olfaction and gustation in blindness: a state of the art of the literature.

בהתאם לדיווחים בספרות, הסטטוס קוו לגבי חוש הריח והטעם בעיוורון אינו עקבי ומפורט בכל התכונות כאשר משווים למגע ושמיעה, גם אם הדעה הרווחת היא שביצועי העיוורים טובים יותר מאשר אנשים שרואים בכל היכולות החושיות. באותו הזמן, יהיה רלוונטי להעריך לעומק את הרכיבים הקוגניטיביים, במיוחד את הזיכרון, באמצעות מבחנים נוירופסיכולוגיים תקינים שונים. ייתכן שבמקום פיצוי חושי, אנשים עיוורים מסתמכים על אסטרטגיות קוגניטיביות שונות המערבות שימוש טוב יותר בתהליכי זיכרון מילולי.

11. שכל טוב, בראשית כז, כא.

וַיֹּאמֶר הִקַּל קוֹל יַעֲקֹב. וּדְאִי הִקוֹל שֶׁלך - קוֹלוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הוּא, כִּי אִפִּילוֹ סוּמָא וּאִפִּילוֹ שָׂאֵר אָדָם בְּאִישׁוֹן לֵילָה מְכִיר אֶת חֲבִירוֹ וְאֵת מְכִירוֹ לִשְׁמַע קוֹלוֹ - כֵּךְ יִצְחָק הָיָה מְכִיר אֶת קוֹלוֹ שֶׁל יַעֲקֹב שֶׁאִינוֹ דוֹמָה לְקוֹלוֹ שֶׁל עֵשָׂו. וְעוֹד שֶׁהוּא מְזַכֵּר שֶׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא.

12. ספורנו בראשית כז, כב.

אין ספק שהיו העורות מתקנים באופן שהיה שערם דומה לשיער האדם. כי אמנם רב ההבדל בין שיער האדם לשיער הגדי אם לא יתוקן הרבה במלאכה. והנה העיד כי היו ידיו כידיו עשו אחיו שעירות. ועם זה אולי נחלש בו גם חוש המישוש.

13. בראשית כז, לב-לה

וַיֹּאמֶר לוֹ יַצְחָק אָבִיו: מִי אַתָּה? וַיֹּאמֶר: אָנִי בְנִךְ בְּכֻרְךָ עֵשָׂו. וַיִּחַרֵּד יַצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד מָאֵד, וַיֹּאמֶר: מִי אַפּוֹא הוּא הַזֶּה צִיד וַיֵּבֵא לִי וְאָכַל מִכָּל בְּטָרִם תְּבוּאָה וְאִבְרַכְהוּ? גַּם בְּרוּךְ יִהְיֶה. כְּשִׁמְעָה עֵשָׂו אֶת דְּבָרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צָעָקָה גְּדֹלָה וּמָרָה עַד מָאֵד, וַיֹּאמֶר לְאָבִיו: בְּרַכְנִי גַם אָנִי אָבִי. וַיֹּאמֶר: בָּא אַחֶיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכְתְּךָ.